

פרשת לך-לך < 32 < ז' חשון התשע"א

גילוי דעת

עוברי דרכים

ואיזה מסכנים החיילים שזוחלים עכשיו בבוץ?
שירות לכוחות עם תפילת גשם ייחודית לחיילים

מילה בסלע

גם מנהל מחלקת הבריתות ברבנות, הרב משה מורסיאנו
לא אוהב שהתקשורת עושה פיל מזבוב וזורעת בהלה. אחד על אחד

שלומית איתם עוזרת לאלמן ואלמנה לבנות את ביתם
הרב דני אלינר עוזר לבחור שמחפש את החברים שלו
וגילוי לב עם מכתב של בן מתחתן להוריו הגרושים

וישאל לזוט את עניניו ויבא את כל פכר הירקון כי כלל מן שקלה לך לך י"א, י'

אבי קנטרוביץ < מנכ"ל תנועה כהלכה

הכן את עצמך ואת ילדיך לחורף

מזג האוויר החורפי, הגשמים, הרוחות החזקות והקור מחייבים אותנו להתייחסות מיוחדת כהולכי רגל.

אנא הדריכו את ילדיכם (ואת עצמכם...) להתנהגות נכונה עפ"י הכללים הבאים:

< בחורף יש ללבוש בגדים בהירים ולענוד מחזירי אור על הידיים, עדיף להשתמש במטריה שקופה.

< התרחקו כהולכי רגל משפת המדרכה וממקומות בהם יש שלוליות מים או מכשולים אחרים.

< אסור לחצות כביש בריצה כאשר הדרך רטובה, סכנת החלקה קיימת הן בכביש והן על המדרכה.

< יש לוודא שהנהג רואה אותנו, עלינו לזכור כי הגשם והבוץ המכסים חלק משמשת המכונית, חוסמים חלק משדה הראייה של הנהג.

< אין לחצות את הכביש בדילוג מעל שלולית מים, הדבר מסיט את תשומת הלב מהתנועה בדרך.

< לפני חציית כביש המתוון שני צעדים לפחות משפת המדרכה, גם כדי שהמכוניות לא יתיזו עליכם מי-גשם ובוץ, וגם כדי שהנהגים לא יופתעו מכם.

< לפני חציית כביש סדרו את לבושכם וחפציכם באופן שלא יפריעו לכם לראות את הדרך ולשמוע את התנועה.

< גם כשיוצא גשם המתוון לאור ירוק ברמזור להולכי רגל ובדקו שהמכוניות נעצרו.

< אם הרמזור אינו פועל ותנועת כלי הרכב אינה מבוקרת ואינה סדירה, אל תסמכו על הנהגים, חפשו מקום בטוח יותר לחציית הכביש.

< לפני חציית כביש רטוב, המתוון עד שכלי הרכב הרחוקים יעברו - מרחק הבלימה-עצירה בכביש רטוב גדול יותר מאשר בכביש יבש.

ותן טל ומטר - לברכה ולא לקללה

אדם מאמין נוהג לחומר

סדנאות סימולציה לנהיגה חכמה של תנועה כהלכה מסובסדות ע"י קרן אביה 09-7745758, 054-4836343

על פי נתוני הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים: **בשבוע שעבר, נהרגו בכבישי ישראל 5 בני אדם**
בואו נוריד את המספר הזה!

הנתונים נכונים ליום ראשון האחרון

לע"נ אביה יהושע גולדברג ז"ל

גליון 32 פרשת לך-לך ז' חשון תשע"א

תמונת שער: וישא לוט את עיניו וירא את כל ככר הירדן כי כלה משקה לך-לך י"ג י'

התמונה צולמה על ידי יוני שטרטן בעין שחרית הנמצא בוואדי קלט

בכל שבוע תתפרסם, בעז"ה, תמונת שער מתוך מבחר תמונות שתשלחו אתם הקוראים. **אתם מוזמנים לשלוח תמונה הקשורה לפרשת וירא** למייל: gdaat@pisrael.com לציון עבור תמונת שער. עפ"י התקנון

זה עונג שבת

הדלקת נרות < ירושלים 4:31 תל אביב: 4:49 חיפה: 4:40
צאת השבת < ירושלים 5:42 תל אביב: 5:44 חיפה: 5:42

הוצאה לאור: קרן אביה לע"נ אביה יהושע ז"ל
הפקה ופרסומות: פרסומי ישראל ושות'
לפרסום, מודעות והנצחות: ורד כהן-חדד
gdaat@pisrael.com ■ 02-5350916

עריכה: עפר מעוז

עיצוב: תמי כהן וצ. מילר

תוכן המודעות על אחריות המפרסמים בלבד © כל הזכויות שמורות לפרסומי ישראל ושות'.

- נא לא לקרוא בשעת התפילה
- נא לשמור על קדושת הגליון
- כל ההכנסות מהגליון קודש למלחמה בתאונות הדרכים

ביום רביעי, י"ב מרחשוון,
בשעה 15:30 בצהריים, נעלה לקברו
בהר הזיתים - חלקת הנביאים.

בשעה 16:30 נתכנס בבית החושן
שבהר הזיתים ללימוד משניות
ולתצפית מודרכת ע"י ר' הלל מאל.

למעוניינים בהסעה מגבעת שאול להר הזיתים
לפרטים נוספים נא להתקשר לחביב 050-7975040
האירוע מאובטח ומתואם עם כוחות הבטחון

אזכרה

במלאת שלוש שנים להסתלקותו של בננו,
יקירנו האהוב, בחור ישיבת אלון מורה

אביה יהושע ז"ל

בן ישראל ורונית גולדברג

פרויקט חורשת האקליפטוס יוצא לדרך...

בפרדס חנה הירוקה,
בצמוד לחורשה פסטורלית
תקום בעז"ה שכונה איכותית
לציבור הדתי-לאומי.

בבתים נמוכים בני 4 קומות,
תוכלו למצוא את השקט
הנפשי שלכם, ולהגיע לדירה
במחיר סביר.

מתחם של 84 דירות.
דירות גן 4 חדרים, דירות מיני
פנטהאוז 5 חדרים, דירות 3
חדרים עם גג צמוד.
לכל דירה מרפסת סוכה
גדולה או גינה

פרסום יעודי 052-6071500

1-700-500-555
www.bemuna.co.il

חורשת האקליפטוס
יזמות בע"מ

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל אַבְרָם לֵךְ לְךָ..."

קריאה זו אינה חד פעמית וחד אישית היא קריאה מתמדת לכל אחד מאתנו - לך לך. כולנו, עם אברהם וממשיכי דרכו, ציווי, שליחות וייעוד. כל אחד מאיתנו נקרא למלא שליחות, ללכת לקראת היעוד. כולנו מתמודדים בעצם עם בעיות דומות, למרות השוני בין מקום למקום וזמן לזמן. אברהם נדרש לצאת לא רק מארצו הגיאוגרפית, אלא גם מערש תרבותו האלילית המטריאליסטית, אל ארץ לא נודעת, ארץ שערכיה הרוחניים הם הקובעים את ייחודה 'הארץ אשר אראך'. לא עיני בשר קובעים את מעלותיה אלא עיני רוח. דרשנות החסידית דורשת 'לך לך מארצך' - צא מארצותך. כאמור זהו עומק פשוטו של מקרא.

גם העם שיקים אברהם יהיה עם מיוחד, לא גדול בכמותו אלא באיכותו. 'לא מרובכם מכל העמים...' כי אתם המעט מכל העמים. לא עם רגיל שתנאים חומריים מעצבים את זהותו ואת תרבותו, אלא עם של רוח. עם שאמונתו וערכי הצדק והמוסר הם שיקבעו את זהותו. הספר וחוקי הצדק שבו הם יהיו מקור כוח של העם המיוחד הזה.

אברהם חולל מהפכה בעולם. הוא העמיד את עולם הרוח מול עולם הכוח. אמונת הייחוד המופשטת היא אנטיטזה לכל מה שהיה מקובל, ועדיין מקובל במידה זו או אחרת, בתרבות האנושית החומרית ביסודה, המעריצה כוח, כסף, מעמד, יופי, כמות והשגיות. לעומת

אברהם - להיזק במשימה זו להיצמד לרעיון זה ולהביא את בשורת הרוח והצדק לכל מקום ומקום. לא להיכנע לתכתיבים חיצוניים, לא להיגרר אחרי אופנות זרות, לא להיבהל מפני עוצמות אדירות, למלא את השליחות ולהאמין שסוף הצדק לנצח. האדם העברי מצוי מעבר אחד והעולם כולו מעבר אחר כך גם כל אחד מאתנו משקלו באיכותו בעוצמתו הרוחנית.

אברהם ירש את הארץ על מנת לעשות בה צדק ומשפט - העימות על הארץ הוא עימות על הצדק. זו מלחמת בני אור ובני חושך. גם במאבק הזה על קיומו בארצו - הצדק הוא שינוע, הצדק הוא שיתן כוחות ללוחמים למענו, והעוולה והרשעה הם שימוטטו את האויב. כוח צבאי בלבד ללא צדק לא יצלח. טנק מרכבה משוכלל, על כל ציודו המתוחכם, עלול להפך לערמת גרוטאות ללא מנוע בערה פנימי של הצוות המניע אותו, אם אינו חדור הכרת הצדק ומוטיבציה. מטוס אינו יכול לטוס ללא טייס המכיר בערך שליחותו.

פרשתנו היא המקור לצדקת דרכו בארצו. הארץ ניתנה לאברהם בברית בין הבתרים 'לזרעך נתתי את הארץ הזאת'. מי שמכיר בצדקת דרכו שואב ממנה כוחות להמשיך במאבק. מי שאינו יונק את דרכו מהמקורות אינו מכיר בצדקתה של דרכו, ובחולשתו האישית הוא גם מחליש אחרים וגורם לדמורליזציה ופאניקה בקרב החברה. **'אֵל תִּירָא תוֹלַעַת יַעֲקֹב מִתִּי יִשְׂרָאֵל אֲנִי עֲזָרְתִּיךָ נָא ה' וְגִאֲלֶךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל'** ■

זאת, עם ישראל מעריך רוח, צדק, צדקה, חכמה, אופי, איכות ומאמץ.

זוהי תמצית התפיסה האידיאליסטית המנוגדת לזו המטריאליסטית. 'לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם'. עם ישראל שרד לא בגלל כוחו הפיזי, אדרבה, הכוחות הפיזיים שלחמו בו

לא להיכנע לתכתיבים חיצוניים, לא להיגרר אחרי אופנות זרות, לא להיבהל מפני עוצמות אדירות, למלא את השליחות ולהאמין שסוף הצדק לנצח

נראו כמנצחים, לכאורה, אך לבסוף עברו מן העולם. כוחו של עם ישראל ברוחו, באמונתו, בערכיו, במוסרו ובצדקת דרכו. מי שבאמת מנצח את כולם הוא הכוח הרוחני.

זו המשימה האישית המוטלת על כל אחד מצאצאי

דעת תורה

ניסיון ואמונה

הרב דב ליאור - ראש ישיבת ניר קרית ארבע

רבים שרוצים למנוע את שיבת עם ישראל לארצו, ולמנוע את התחזקותה של מדינת ישראל. בדרך הטבע איננו רואים מוצא מהסבך המדיני, אולם אנו שמאמינים בגאולת ישראל שהובטחה לנו ע"י הקב"ה, ושנאחנו מצויים בתהליך של אתחלתא דגאולה, צריכים להאמין שלמרות שבדרך רציונאלית אנחנו לא רואים מוצא מהסבך הזה, בסופו של דבר 'לא יטוש ה' עמו ונחלתו לא יעזוב'.

מי ייתן והקב"ה יסכל את כל מחשבותיהם ומזימותיהם של כל אויביו - את כל מזימותיהם תישא הרוח, ויבטל הקב"ה את כל מחשבתם הרעה. בעזרת ה' עם ישראל ייצא מההתמודדות הזאת חזק ומחושל, עד שמדינת ישראל תחיל את ריבונותה על כל מרחבי ארצנו ששוחררו במלחמת ששת הימים ■

כפיתיון, שכן אמונה בברכתו של הקב"ה לזרע תבטיח שבמשך הדורות יתרבו בניו ואלו ינחלו את הארץ.

אך לא כך הייתה ההבטחה. הקב"ה הבטיח לאברהם את ארץ כנען המיושבת. אברהם אבינו רואה שניטשת מערכה בין בני חם לבני שם על השליטה בארץ כנען. היה לו מקום להעלות חששות בקשר ליכולתו לכבוש את הארץ. הרי בדרך הטבע הארץ הייתה מוחזקת על ידי עמים חזקים שנלחמו אלו באלו. כאן, אפוא, התגלה אברהם אבינו בגודל אמונתו ובעוצמתה. בדרך הטבע הוא לא ראה איך יכולה ההבטחה להתגשם, אך הוא היה ראש המאמינים כפי שכתוב 'והאמין בה' ויחשבה לו צדקה'.

כך גם בדורנו. אמנם אנחנו נמצאים במצב מדיני ובטחוני קשה, כאשר אויבנו זוכים לתמיכה מעמים

חז"ל אומרים שהציווי 'לך-לך' הוא אחד מעשרה ניסיונות שנתנסה אברהם אבינו. המפרשים שואלים מה בדיק היה הניסיון בזה. הרי מדובר באברהם, שחי אי שם בחרן ואינו זוכה לפרי בטן, המקבל הבטח א-לקית שיזכה לבנים, לעושר ולפרסום שמו בעולם. במבט ראשון זה נראה פיתיון עצום, הרי לא הייתה לו שום סיבה להטיל ספק בהבטחה. אם כן, מדוע מגדירים זאת חז"ל כניסיון?

ה'חתם סופר' מסביר שהציווי ניתן רק כמה עשרות שנים אחרי דור הפלגה. גזרת הפירוד שנגזרה על המין האנושי לא התממשה לחלוטין עדיין, ועיקר האנושות התרכז בעיראק, באיראן ובמזרח התיכון. אילו הקב"ה היה אומר לאברהם ללכת לאחת מארצות אירופה, ושם יזכה לפרי בטן ונחלה, אכן ההבטחה הייתה יכולה להיות

גילויניצוצות

לכל זמן

הרב יחזקאל יעקבסון - ראש ישיבת שעלבים

והתועלת הגדולה דווקא ממי שהיה כביכול מסוגר בשנותיו הראשונות. הדבר גם משתנה כמובן לפי אופיו ותכונותיו של כל בן ותלמיד ומחנך אמיתי מזהה ויודע מהי העת שהחניך שלפניו מצוי בה ובהתאם לכך להדריך, לטובתו ולטובת עם ישראל.

בתפילת 'אהבה רבה' אנו מבקשים 'ותן בלבנו... ללמוד וללמד לשמור ולעשות'. מחד אנו מבטאים כאן פעילות שעיקרה הפנמה - ללמוד ולשמור, ומאידך אנו מתייחסים לפעולות שממהותם יציאה החוצה נתינה והשפעה - ללמוד ולעשות. זוהי התורה הנלמדת בבית המדרש בכל עומקה ורחבה בשלב הראשון ומביאה לידי מעשה בשלב מאוחר יותר.

ישיבת שעלבים חוגגת בימים אלו יובל להיווסדה. מראשית דרכה ועד היום היא מניפה על דגלה את העיקרון הזה. המסר המועבר לתלמידיו בכל עת מדבר על מחויבותם לתורה המביאה לידי מעשה. ואכן זכינו ותורה זו הביאה ומביאה לידי מעשה, ובגדול, בתחומים רבים ומגוונים בארץ ובתפוצות. יהי רצון שנזכה גם הלאה להגדיל תורה ולהאדירה ללמוד וללמד לשמור ולעשות ■

שאין ספק שמחלוקתם של חז"ל ביחס לנח מבטאת באמת שני פנים באישיות ושני צדדים בהנהגתו, כך ברור כי יש מקום וזמן לכל אחת מן הגישות שזכרנו. בדאי, כולנו בניו ותלמידיו של אברהם אבינו. עלינו לחנך את ילדינו ואת תלמידנו לצאת ולהשפיע, לתת עינם וליבם על עם ישראל, להיטיב עם הסביבה בגשמיות

פעמים רבות אנו מפיקים את ההשפעה והתועלת הגדולה דווקא ממי שהיה כביכול מסוגר בשנותיו הראשונות

וברוחנית. יחד עם זאת יש לדעת כי לכל עת, זמן לכל חפץ. על מנת להשפיע יש להתמלא קודם. עת לכנסו ועת לפזר. פעמים רבות אנו מפיקים את ההשפעה

"עשרה דורות מנח ועד אברהם" - אמרו חז"ל. אכן בבואנו לערוך השוואה בין אברהם לנח נבחין שלא רק פערי דורות לפנינו. הפערים הגדולים באמת קיימים באופיים ובפועלם של האישיות הללו. ספרי החסידות מכנים את נח המסתגר "צדיק בפרוה", הביקורת עליו היא על שלא שות לבו לנסות להציל או להשפיע על סביבתו. מולו ניצבת דמותו של אברהם אבינו אשר עובר בעולם ומשפיע, קורא בשם השם ומתפלל אף על אנשי סדום. צדיק אשר בשעת קור עז מבעיר מדורה גדולה המחממת את כולם, ולא מתעטף בפרוה המחממת ומגנה רק על לובשה. כך בספרי החסידות. לעומת זאת בספרות המוסר תמצאו כי הישיבה היא התיבה, העולם ופיתוייו הם המבול, ונח הוא בן התורה הנכנס ומסתגר בתיבה וניצול משטף הסכנות שבמבול הרוחני הזה.

בעצם בין שתי הגישות והפרשנויות הללו עומדת השאלה של סגירות מול פתיחות, של מעורבות והשפעה על סכנותיה מול היתרונות המצויים לכאורה בחממה המוגנת היטב.

האמת, כמו במקרים רבים נמצאת אי שם באמצע, כשם

קרן ישראל לנפגעי חוט שדרה (ע"ר)

The Israel Foundation for Spinal Cord Injuries

לקידום הטיפול, הריפוי והשיקום של חילי צה"ל, אזרחים ונפגעי פעולות איבה פגועי חוט שדרה

תנו לעצב להחלים

כתוצאה מפגיעה, ממחלות ומתאונות דרכים נפגעים מדי שנה אזרחים וחיליים, מבוגרים וילדים ומצטרפים למציאות הכאובה של נפגעי חוט השדרה. קרן ישראל פועלת לייזום ולמימון מחקרים שיסייעו לעשרות אלפי נפגעי חוט שדרה להרפא ולקום על רגליהם. לשם כך דרושים סכומי כסף נכבדים.

בתרומתכם אתם שותפים לסייע לנפגעים לצעוד בעזרת ה' להחלמה. תרמו לקרן ישראל ועזרו לנו לשנות את חייהם - לתת לעצב להחלים.

ניתן להעביר תרומות לחשבון בנק מספר: 58-49019 סניף 904, בנק לאומי או לשלוח בדואר לקרן ישראל, ת.ד. 34201, ירושלים 91341.

ד"ר צבי ציצוביץ' - מנהל מדעי 050-6441789 ■ טל: 02-5350901 ■ פקס: 02-6536848 ■ Email - ron_12@017.net.il

כי תחילת מפגש זה לא ייסוב סביב יציאת מצרים או מעמד הר סיני, ושלא נכנה את הקב"ה 'א-לקי משה' אלא דווקא 'א-לקי אברהם'. במסכת פסחים האמורא ריש לקיש מסביר את הקשר בין האבות לתפילה: "ואעשך לגוי גדול" - זהו שאומרים א-לקי אברהם, 'ואברכך' - זהו שאומרים א-לקי יצחק, 'ואגדלה שמך' - זהו שאומרים א-לקי יעקב. המפגש שלנו עם הקב"ה חוזר לאותו מפגש ראשון של אבותינו עם הקב"ה, לאותה חוויה המכירה בקב"ה הגומל איתנו חסדים טובים. מפה כבר אפשר להמשיך לתחנות הבאות במסע, למפגשים בעולם של קדושה, בעולמם של לימוד התורה וקיום המצוות.

אברהם אבינו הוא החלוץ בעל זכות הראשונים בחוויית הברכה. הוא לא שמר את ברכתו לעצמו אלא ידע להנחיל אותה הלאה, הוא בעצמו היה ברכה. וכפי שממשיכה הגמרא שם "והיה ברכה" - כך חותמין - בברכה הראשונה בתפילה.

סיפור האבות וסיפור ספר בראשית בכלל, הוא סיפור הברכה הא-לקית בעולם, וסיפור הבחירה באברהם ובצאצאיו לשאת את הברכה ולהיות בעצמם ברכת שמים בעבור האנושות כולה. זו ברכתנו וזו משימתנו.

■ "ונברכו בך כל משפחות האדמה"

שיש לנו משהו שדואג לנו, משהו שאוהב אותנו. אבותינו שמעו מפי ה' ברכות עד בלי די, אבל הברכות במידה רבה עדיין לא מומשו בחייהם "ושמי ה' לא נודעתי להם", ועל כן גדולתם היא דווקא באמונתם

הדבר הראשון שהקב"ה

עושה הוא להעניק לנו

ברכה, אז גם כשהוא

שולח אותנו למסע רחוק

הוא מבקש לחזק אותנו

ולהרעיף עלינו ברכות

שמעצמות אותנו

האין סופית בדברי ה'. ההבטחה הופכת למרכז הכובד במחשבתם, ובמידה רבה חייהם הם חיפוש פעיל אחר מימוש הברכה.

כל יום אנו נפגשים עם הקב"ה בתפילה. חז"ל קבעו

ברגע שאני מבין כמה קירבת א-לקים תאיר את חיי, ואני מוכן לצאת למסע חיפוש פני ה', השאלה הראשונה שמעסיקה אותי היא: מאיזה תחנה להתחיל?

כיהודים אנו לוקחים ברצינות רבה את החובות שלנו בעבודת ה', נושאים בעול המצוות ומודעים לאחריות הגדולה המוטלת עלינו. באופן טבעי היינו אומרים שקיום מצוות הוא התחנה הראשונה במסע לאור פני ה'.

באופן מפתיע, פורס הקב"ה בפני אברהם אבינו מפה אחרת למסע ואומר לו "לך לך מארצך וממולדתך ובית אבין אל הארץ אשר אראך". בשביל שלא נטעה בדרך, מראה לנו רש"י את כיוון ההליכה "לך" - להנאתך וטובתך, ואכן הפסוק הבא מבהיר "ואעשך לגוי גדול... והיה ברכה". אלו היו המילים הראשונות שהקב"ה אמר לאברהם, האבא של כולנו. פה התחיל אבינו במסע.

אף ברש"י הראשון בתורה מובא המדרש המבהיר כי התורה פותחת דווקא בהטבת ה' לנו, שברצונו הוא נותן לנו מתנה, את ארץ ישראל האהובה, השופעת כל טוב, ולא במצווה הראשונה. הדבר הראשון שהקב"ה עושה הוא להעניק לנו ברכה שנשמח בה ובו, אז גם כשהוא שולח אותנו למסע רחוק, למסע בו אנו מחפשים את פני ה', הוא מבקש לחזק אותנו ולהרעיף עלינו ברכות שמעצמות אותנו. בתחילת הדרך חשוב שנפנים ונדע

ירושת הארץ

הרב חיים שטיינר - ר"מ בישיבת מרכז הרב

הלימודים לפרטי פרטים. רבנו הדרך אותם לספר לילדים בגיל שלוש קודם כל על אברהם אבינו, על מידותיו, על אהבת ארץ-ישראל שלו, על החינוך שחינך אלפים ורבבות להכיר את ה'. אחר כך יש לספר על יצחק, על יעקב, על האימהות ועל השבטים. אחרי שהילד רוכש את מיומנות הקריאה ואפשר ללמוד מתוך החומש, יש לחזור לפרשות בראשית ונח, אותן הגדיר רבנו כ'פרה-היסטוריה'.

מהאבות והאימהות התפתח עם ישראל. בברכת התורה אנו אומרים: 'אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו'. עם ישראל הוא הצינור דרכו מופיע ה' בעולם. ייעודו להנחיל לכל באי עולם את הערכים המוסריים של התורה. ספר הספרים של העם היהודי - התנ"ך - תורגם למאות שפות, ולמעשה הוא הספר הנפוץ ביותר מכל הספרים בעולם.

ידוע ומפורסם שארץ ישראל על פי תורת ישראל עמדה במרכז הווייתו של רבנו. שגור היה על פיו: "תורת ה' תמימה משיבת נפש, וארץ ישראל תמימה משיבת

המשך <<<

הרב צבי יהודה זצ"ל. ארץ ישראל לא חיסרה.

מורשה". תכלית הקמתו של תלמוד תורה 'מורשה' הייתה לחנך לאהבת תורה, אהבת ארץ ישראל ועם ישראל.

לקראת הקמת ה'תלמוד-תורה' התייעצו מקימיו עם רבנו הרב צבי יהודה זצ"ל. הם ישבו אתו ודנו בתכנית

דעת רבנו

אברהם אבינו עלה לארץ-ישראל פעמיים, וכך מתאר זאת בעל 'ספר חרדים' על-פי המדרש: "הקב"ה אמר לאברהם אבינו פעם ראשונה, שילך לארץ-ישראל ויחזור. אחרי שחזר, לא נתן לו רשות לחזור לארץ ישראל עד חמש שנים, ואותן חמש שנים היה משתוקק לחזור ללכת, והוא אמר זה הפסוק: 'מי יתן לי אבר כיונה אעופה ואשכונה, הנה ארחיק נדוד אליו במדבר סלה'. מוטב ללון במדבריות של ארץ ישראל ולא ללון בפלטיות של חוצה לארץ... וקודם בואו אל הארץ לא היה משתוקק, אבל אחר שבא שמה פעם ראשונה, וראה במראה הנבואה יקר, תפארת קדושת הארץ, אז נכסוף נכסף. וממנו נלמד לדורות, אנחנו יוצאי חלציו, להיות נכספים כמוהו, אע"פ שיושביה בצעה, על מנת כך, נהיה שמחין ביסורין".

לפני שנים הוקם בירושלים על ידי תלמידי ישיבת 'מרכז הרב', ובראשם הרב פלסר שליט"א, תלמוד תורה 'מורשה'. המילה 'מורשה' נאמרת בתורה פעמיים: פעם אחת ביחס לתורה - "תורה צוה לנו משה מורשה...", ופעם אחת ביחס לארץ-ישראל - "ונתתי אותה לכם

תודעתנו איתן, וכל תוקפה של מחאתנו הנמרצת כלפי ההחזקה האכזרית והמלאכותית שלהם בהן. כן מצוים אנחנו בשחררנו אותן, וכן לא נעזוב אותן ולא נינתק מהן...".

נקווה שנדע לשאוב מכוחו של רבנו לעמוד בחוזק מול כל הלחצים המופעלים עלינו גם כיום הזה, ושאכן לא נמסור אף שיעל מאדמת ארץ ישראל הארץ התמימה, שהיא לנו מורשה ■

פסוקי התורה, בהם הקב"ה מבטיח את הארץ כולה לכל אחד מהאבות ולזרעם אחריהם.

בהמשכו של הכרוז הוא כותב: "לפיכך אחת ולתמיד הדברים ברורים ומוחלטים, כי אין כאן שום שטחים ערביים ואדמות ערביות, אלא אדמות ישראל, נחלות אבותינו הנצחיות, אשר אחרים באו ובנו עליהם, שלא ברשותנו ונכחותנו, ואנחנו מעולם לא עזבנו ולא ניתקנו את נחלות אבותינו, תמיד תמיד המשכנו כל קשרי

נפש. כשם שהתורה הזאת לא תהא מוחלפת, כך ארץ ישראל לא תימסר לשום עם אחר". רבנו דיבר על כך בלהט, הרבה לכתוב מאמרים ולפרסם כרוזים, שבמרכזם הקשר הפנימי, קשר בל ינתק, בין עם ישראל, התורה וארץ ישראל. אחד מני רבים הוא הכרוז שכותרתו 'למען דעת' שם נאמר: "כל הארץ הזאת היא שלנו, בהחלט, של כולנו, ואינה ניתנת להימסר ממנה לאחרים, 'ירושה היא לנו מאבותינו'". רבנו מסתמך על

תורה שמביאה לידי מעשה

שלמי תודה

ישיבת שעלבים

המיסדים, המנהלים, הר"מים והמורים
מודים לכל האלפים שבאו לשמוח עימנו
ביום חגנו באירוע היובל לישיבה

לכם - התלמידים, הבוגרים, הרבנים, הידידים,
אישי הציבור וכל מכרינו ומוקירינו -
שלוחה תודתנו וברכתנו מעומקא דליבא.

ניפגש בעז"ה באירועי המאה לישיבה
מתוך שמחה, חדות עשייה ורוב נחת!

חושך שבטו

הרב משה ארנרין - אב"ד לענייני ממונות ארץ חמדה - גזית

שורת הדין

יד תקיפה כנגד אלימות נוער - דוד טען טענה עקרונית, שתקיפות היא הדרך היחידה להתמודדות רציפה עם אלימות, ובעניין זה נשמעה גם עדות בבית הדין.

בית הדין דוחה טענה זו. הגם שהנתבע פועל בתחום החינוכי בתוך הישוב עצמו, אין לו מעמד של בית דין המוסמך לענוש או לנקוט באמצעים כוחניים לתיקון צרכי הכלל. על כן, אין לדוד כל סמכות להפעיל כוח פיזי כנגד דניאל.

כמובן שאין להסתמך על דברי הנער השני, שאמר שדניאל הכה אותו. בהקשר זה יש להביא את דברי הרב פיינשטיין¹ הפוסק שאף אם יש אומדן שהיה שימוש באלימות, 'לא שייך לשום אדם בעולם שיוכל לסמוך על גודל דעתו ולענוש... בלא ידיעה ברורה דעדים'.

לסיכום, גם אם פעל הנתבע ממניעים שנראו בעיניו ראויים, בית הדין קובע שנהג שלא כדין. הכאת קטן ע"י מבוגר הינה מעשה חמור יותר מהכאה רגילה, ויש להזהר בה הרבה יותר מהזהירות בהכאת מבוגר, זאת מכיוון שהקטן חלש יותר, והוא אינו יכול למחול.

מכל האמור לעיל, עולה שמעשה ההכאה נעשה באיסור וחלים עליו דיני החובל בחברו. בגיליון הבא נשלם את הדיון, ונעסוק בשאלה האם הנתבע פטור בשל העובדה שהנזק נגרם לדניאל בשל עובדות אישיות מיוחדות שדוד לא היה מודע להן. ■

¹סי' תכ"א סעיף י"ג דף ח' ע"א סי' כ"ב דף ג' סי' ק"מ אגרות משה חלק יו"ד ב סימן קג

במסגרת מצומצמת זו, הבאנו רק תמצית הדברים. את פסק הדין המלא ניתן לקרא באתר רשת בתי הדין ארץ חמדה גזית - www.erezhemdah.org/beitdin

מן האיסור. בנידון דידן, לא ראה דוד תגרה פיזית, ועל כן אין בסיס לשימוש באלימות למניעת אלימות שאולי תתרחש בהמשך הדברים.

רב שהכה תלמידו, האם פטור? - המשנה במסכת מכות² אומרת ביחס לחובת גלות של הורג בשגגה: "אבא שאול אומר: מה חטבת עצים רשות אף כל רשות, יצא האב המכה את בנו, והרב הרודה את תלמידו, ושליח בית דין". בגמרא (שם) מבואר, שהפטור הוא מכיוון שההכאה היא מצווה מדין חינוך.

בשו"ת קרית חנה³ כתב, שהפטור הרב דווקא מגלות, אך בניקין המכה חייב, ואע"פ שהכה ברשות. לעומת זאת, בשו"ת שבות יעקב⁴ כתב, שאב פטור על נזקי בניו, כיוון שעשה ברשות.

אולם, גם לשיטת השבות יעקב, אין ליישם פטור זה בנדון דידן. פטור האב והרב מנזקים מבוסס על כך שאדם מצווה במצוות חינוך של בניו, וחובת חינוך זו כוללת בתוכה את הסמכות להפעלת כוח במצבים חריגים. הפטור ברבו נובע מכך שכאשר אדם מוסר את בנו לרב שילמדו תורה, אותה סמכות מועברת לרבו של התלמיד. בנדון דידן, ראשית, למרות התפקיד החינוכי של דוד ביישוב, הוא אינו רבו הישיר של דניאל אשר לו הואצלה האחריות החינוכית.

שנית, מסתבר הדבר שבימינו לכלי עלמא אין פטור של מחנך מנזקי גוף שגרם, שכן, לאור תקנות הקהל המתבטאות בחוקי מדינת ישראל וכן לאור הגישה החינוכית הנהוגה בארץ, ברור הדבר שהמחנך לא קיבל את הסמכות לעשות שימוש בכוח פיזי. על כן, גם אילו היה דוד מחנכו האישי של דניאל, לא היה בכך כדי לפטרו מנזקים שגרם.

פרטי המקרה - דוד, איש חינוך מרכזי בקהילה בדרום, נקלע לעימות מילולי חריף בין שני בני נוער. אחד הנערים, דניאל שמו, איים על השני שיכה אותו אם לא יסתלק מן המקום. חברו טען בפני דוד שדניאל גם נתן לו מכה קודם לכן. דוד דרש מדניאל לעזוב את המקום. משזה סירב מספר פעמים, הדף דוד את דניאל ופגע באוזנו.

הנער המוכה עזב את המקום, והחל לדמם באוזנו. התברר, ששבוע קודם לכן, עבר ניתוח לתיקון ליקוי פנימי באוזנו, והמכה גרמה לו לדימום.

דניאל והוריו, תובעים את דוד על הנזק שנגרם לדניאל ולהם: הוצאות ישירות ועקיפות על טיפולים שונים, וכן תשלום עבור עצם הנזק והכאב הכלול בו.

בגיליון הקודם, הבהרנו שלבית הדין סמכות עקרונית לדון ולהכריע בכל הסוגיות הממוניות. בגיליון זה נתייחס לטענת דוד שההכאה היתה למטרות חינוכיות, ועל כן אין לחייב אותו על הנזקים שנגרמו.

פסק הדין - בפני בית הדין העידו אנשים מתוך הקהילה על כך שדוד מהווה דמות חינוכית ביישוב והוא פועל בהיבט החינוכי באופן משמעותי. עוד נטען, שלאור האלימות בה נוהגים בני הנוער, יש צורך בפעילות תקיפה למיגור התופעה.

על מנת לברר האם יש בטענות אלו כדי לפטרו, עלינו לבדוק מהם המקרים בהם המכה אדם פטור מנזקי, והאם המקרה דנן עונה על הקריטריונים של אחד מהם.

שימוש בכח למניעת אלימות - כתב השו"ע: 'וכן הדין באדם הרואה אחד מישראל מכה חברו ואין יכול להציל אם לא שיכה המכה, יכול להכותו' כדי להצילו

על דעת

השבוע מתחילים לשאול את הגשמים, ואע"פ שאנו מזכירים גבורות גשמים כבר מיום שמיני עצרת, בכל זאת נקבעה ההלכה שמאחרים את השאלה עד ליום ז' במרחשוון, ורגילים להסביר זאת על פי מה שאמר רבן גמליאל במשנה, שממתינים עד שיגיעו אחרוני עולי הרגלים לבתיהם.

ברם, על הסבר זה יש שתי שאלות: האחת, לדאבונו בזמן הזה אין המקדש קיים, ועל כגון זה אמר רבי יוחנן בגמרא שראוי לחזור ולשאול את הגשמים מיד לאחר שמיני עצרת.

השאלה השנייה היא שבעזרת ה' גם כשיבנה במהרה המקדש במהרה, שוב לא יצטרכו להמתין זמן רב כל כך, שהרי כלי התחבורה השתכללו מאז ואפשר להגיע ביום אחד לכל מקום, ואם כן מדוע עלינו להמתין.

שאלת גשמים

הרב אריה שטרן - ראש מכון הלכה ברורה

עם זאת, יש דיון בדברי הראשונים בקשר לשאלה האם אפשר לשאול את הגשמים בקיץ, באותן ארצות שזו עונת הגשמים שלהן. יש שסברו שאכן כך ראוי שיעשו, ושכל מקום ישאל בעונת הגשם שלו, אבל התקבלה הדעה החולקת, לפיה אין לשאול את הגשמים בברכת השנים אלא בימות החורף, והמסר המתקבל מהלכה זו הוא שעיקר התפילה צריכה להיות מכוונת לצרכי העם השוכן בציון.

הרב נריה זצ"ל מספר בספר מועדי הראי"ה על ילד ברוסיה שקרא לאביו בשמיני עצרת בזמן שהתפלל את תפילת הגשם, ואמר לו שיווד עכשיו גשם חזק, וכאילו רצה לומר שאין צורך להתפלל, אבל אביו השתיקו ואמר לו שהוא אינו מבין, שכן "הגשם הזה אינו שלנו" ■

גילוי חדש

אזהב הארץ

בשבוע האחרון צוין עשור להירצחו של שר התיירות רחבעם זאבי ה"ד. זאבי היה אלוף בצה"ל, שר בממשלת ישראל ואוהב העם והארץ, ונרצח לפני עשור

בידי מחבלים בירושלים. לזאבי שגדל בבית שומר מסורת הייתה זיקה למורשת היהודית, כך למשל דרש במו"מ קואליציוני לכתוב בקווי היסוד של הממשלה, כי יש להשתית את החינוך של ילדי ישראל בין השאר על תורת ישראל, וכן בכרטיס החבר של תנועת מולדת שהקים מופיע המשפט 'ארץ ישראל לעם ישראל על פי תורת ישראל'.

יהי זכרו ברוך.

מרכז נוער בקדומים

במעמד מרגש נחנך בסוף השבוע בקדומים מרכז הנוער החדש בקדומים על שם 4 נרצחים בפיגוע בכניסה לקדומים לפני כ-5 שנים - הלנה ורפי לוי, שקד לסקר ורעות פלדמן ה"ד.

באירוע החגיגי השתתפו ראש המועצה המקומית חננאל דורני, דני דיין יו"ר מועצת יש"ע, ח"כ זבולון אורלב, ח"כ אורי אריאל, משפחות הנרצחים, משפחת התורמים ונציגיהם שהגיעו מארה"ב.

למרים ונזלבום

תנוחומים מלב אוהב וכואב
במות עליך

אביך ז"ל

בבניין ירושלים תנוחמו

משפחת : פרסומי ישראל ושות'

בדמיון

כנגד החיים שנגדעו בבית חג"י
זה הזמן לחזק את כוחות החיים ביישוב!

הצטרפו אלינו להקמת מרכז תורני קהילתי

בית כנסת ספרדי • ספריה וחדר לימוד
בית מדרש • אולם אירועים

לזכר הקדושים:

אבישי
שינדלר ה"ד
נרצח בכ"ב אלול תש"ע

יצחק וטליה אַמס ה"ד
נרצחו בכ"ב אלול תש"ע

חנכה
אבן חיים ה"ד
נרצחה בכ"ב אלול תש"ע

יוסי שוק ה"ד
נרצח בס"ז כסלו תשס"ז

אביחי לוי ה"ד
נרצח ב"ז סיוון תשס"ה

רינה
דובובסקי ה"ד
נרצחה ב"א כסלו תשס"א

כל תרומה שלכם מנציחה את הנופלים ומחזקת את המשפחות וקהילת בית חג"י, המונה כ-500 תושבים

לתרומות: בנק מזרחי, מ.ח. 170028 סניף 454
בדואר: מזכירות בית חג"י, ד.ג. הר חברון 90430
בטלפון: 02-9961911

מפעלי הנצחה. מס' עמותה 580025468 (ע"ר)
התרומות מוכרות לצורך החזר מס (סעיף 46)

נהלן ברגש

הרב דני אליני - ר"מ בשיבת התסוד או עציץ
חפש את החברים

שאלה < אני חש שאני נמצא בבעיה חברתית. אמנם יש לי שני חברים טובים איתם אני יכול לשוחח על כל נושא שבעולם, אך אינני מצליח להרחיב מעגל זה, כשאני מסתכל סביבי, נראה לי שלכולם יש יותר חברים.

תשובה < ראשית, כדאי שנברר מהו חבר אמיתי?

לכל מערכת יחסים טובה ובריאה ישנם מספר רבדים. הרמה הבסיסית ביותר היא הקשר הטבעי, במפגש בין שני בני אדם. האדם בטבעו הוא יצור חברתי. כבר בפרשת בראשית מלמדת אותנו התורה 'לא טוב היות האדם לבדו', הצורך של האדם בחברה נטוע בעצם הווייתו. קשר בין חברים עונה בראש ובראשונה על הצורך הבסיסי הזה. קשה לאדם לחוש בדידות, ועל כן הוא מחפש חברה שתפיג לו תחושות מעין אלו.

אמנם, לחברות אמיתיות ישנו רובד גבוה הרבה יותר. חבר אמיתי הוא חבר שמבין את נפשך, עם חבר שכזה אתה חש חופשי לספר לו את כל מה שליבך, איתו אתה מרגיש חופשי להסיר את המסכות החברתיות שכל כך לוחצות על הפנים.

חבר טוב הוא גם חבר שיודע לתת ביקורת, גם אם היא כואבת. כששוררת חברות אמיתית, הביקורת מתקבלת על לב השומע, משום שהוא יודע שהדברים נאמרים מתוך כנות ואהבה. עניין זה כבר מצא ביטוי בפסוק 'נאמנים פצעי אוהב'.

ואולם, די בדברים אלו כדי להבין עד כמה קשה לרכוש חבר אמיתי שכזה. בכל מקום שאתה נמצא מקיפים אותך עשרות אנשים נוספים. זוהי טעות לחשוב שעליך להיות חבר קרוב של כולם. חז"ל לימדו אותנו שיכשם

שפרצופיהם שונים כך גם דעותיהם שונות וממילא גם אופיים. השינוי באופי יוצר פעמים רבות קושי ביכולת להעמיק בקשה.

אין משמעות דברי שעליך להתנכר לכל מי ששונה ממך, ודאי שאין פני הדברים כך. עליך להיות בדידות עם כל הסובבים אותך, להשתדל להקדים שלום לכל אדם או לכל הפחות להסביר פנים לסביבתך. אך יחד עם זאת לא צריך להיות מתוסכל אם לא נוצרה חברות נפש בין ובין חלק מהסובבים עקב הבדלי אופי, השקפה וכו'. השאיפה האמיתית שלך צריכה להיות ליצור קשר עמוק ואמיתי עם אחד או שנים מחברייך, שיידעו את מהלך נפשך.

המשנה במסכת אבות אומרת "וקנה לך חבר". אחד מגדולי הראשונים, המאירי, מפרש שטוב לו לאדם לחפש מעט חברים שיוכל לפתוח את סגור ליבו בפניהם, מאשר להרבות ידידים שאינם קשורים אליו באמת.

גם אם תיקח את המכשיר הסלולרי של חברייך, תבחן את רשימת אנשי הקשר שלהם ותראה שהזיכרון שם מלא עד אפס מקום, ואילו לך יש בקושי עשרים שמות, עדיין ייתכן שאותם שמות שנמצאים אצלך ערכם עולה בהרבה על פני כל השמות האחרים, משום שהם חברי נפש, הם חברים ששמחים באמת בשמחתך וכואבים באמת את כאבך.

יתרה מזאת, לפעמים דווקא אנשים שנראה לך שיש להם ידידים אין ספור הם באמת בודדים, משום שהם לא השקיעו מעולם ביצירת קשר עמוק ואמיתי.

על כן עליך לשמוח בקשרים האמיתיים שהצלחת לרקום עד כה, ולהשתדל להאיר פנים לכל הסובבים אותך. ■

קהילות ובתי כנסת יש לכם במה!

מחפשים ארון קודש לבית הכנסת שלכם?

ואולי פרוכת חדשה?

רוצים למסור ציוד או ספרים שהקהילה שלכם כבר לא צריכה?

מחליפים ספסלים או סטנדרים וחבל לכם לזרוק את הישנים?

גילוידת מותגייס לטובת הקהילה שלכם!

שלחו אלינו ל: gdaat@pisrael.com את פרטיכם ואת פרטי החפצים

שברצונכם לתרום או לקבל,

למכור או לקנות עבור מוסדות הקהילה שלכם,

ואנחנו נשתדל לפרסם על בסיס מוקדם פנוי.

גילוידת
גילוידת

דרוש:

<< **לישיבת ההסדר** באיתמור דרוש ספר תורה בתרומה או השאלה.

אריה 052-5665696.

<< **לנוכח הישיבתית בלוד**, הנוכחית שנפתחה השנה בשמורתה לחזק את העיר לוד מובחנת וחונית וחומרית יחד, דרוש לקבל כל חפץ שיעזור לבניין בית מדרש, ובעיקר: ארון קודש, וילונות, סטנדרים.

דניאל בהן 052-5819546

למסירה:

<< **עשרות סידורי 'ירנת ישראל'** - חלקם סידורים מלאים, וחלקם סידורים לתלמיד (מופיעות בהם רק תפילות לימות חול), וכן בנוה ספרי קודש נוספים, ששינושו בית כנסת של תלמידים בבית ספר. בנוב בהחלט טוב ושמיש.

נא לפנות בהקדם אל איציק 052-4239559 או: yrath@015.net.il

<< **ארון קודש** ובינה של בית כנסת ספרדי. בעיר אריאל. לפרטים ראובן 054-5601134

תפילתו של עובר דרכים שירות לכוחות

דור אהרני

הצנח רביבים על אדמות קודשך. עזור לי ולחברי, חיילי צבא ההגנה לישראל, להתאמן בלוחמה חורפית, עשה שלא נזדקק למיומנות זו. תן טל ומטר לברכה, ואל תשעה לתפילותיהם של עוברי דרכים. אנא שמור על בריאותנו, תן בנו כח לעובדך ולהגן על ארצך, ולכל החולים העלה ארוכה.

"ונתתי גשמיכם בעיתם... וישבתם על הארץ לבטח, ונתתי שלום בארץ" ■

אל תישא פניך לתפילתם של עוברי דרכים, הרטב את לוחמי החי"ה, לכלך (ואין צריך לומר לחלח) את השריון בבזק, הרטב גם את ההורים בטקסי הסיום.

אנא, שעה נא לתפילה זו, ולא לתפילה מאוחרת שאולי אשא כשארעד מקור ובגדי ונעלי הרטובים יכבידו את מושאי ומוסעי עשרת מונים. תן בליבי הכרת הטוב, לדעת להודות על רב טובך גם כשאשכב במארב בבזק.

מלא נח"לך מים, המטר גשמיך בגבעה(תי) ובגולן(י),

יהי רצון מלפניך, ה' א-לקי וא-לקי אבותי, שתהא השנה הזו הבאה עלינו ועל כל עמך בית ישראל בכל מקום שהם, אם שחונה - גשומה. קבל נא את תפילתי זו. מלא את ליבי באהבתך ובאהבת ישראל, שאדע לשווע לגשמי ברכה גם שאהיה במסע ה'מכין כומתה' וב'מסע הכומתה' שאחרי, בשבוע המלחמה ובניווטים. הרעף על עם ישראל בכל מקום שהם את גשמי ברכתך, השפע אדמותך במים זכים וצלולים, שירו את צמאי חסדיך.

ותודה לשאול פיש על הרעיון...

א' המעצ' בינוי"ש
עלילות

ישליחה רעיונות: shaharyosi@gmail.com

גילוי דעת
צה"ל י"א אפריל

* בעל עסק
מעניק הטבות לבנות
שירות לאומי? שלח
לנו פירוט למייל
ואולי תזכה בפרסם
חינם!

כן כולל שירות!

בת שירות לאומי, מגיעות לך הטבות!

אנחנו גילוי דעת מאמינים שבדיוק כמו לחיילים, גם לך מגיע ליהנות מהטבות ומהנחות בחנויות, במסעדות ובבתי עסק שמעריכים את העשייה שלך.

זכית להטבה כי את בת שירות? ספרי לנו ונפרסם!

שלחי אלינו מייל ל: gdaat@pisrael.com וציני את שם בית העסק, את ההטבה ואת פרטייך המלאים.

יחד נעודד את בעלי העסקים להכיר בזכויות שלכן ונקדם את המודעות לחשיבות השירות הלאומי. זה בידיים של כולנו!

שי מתוק יישלח לבנות השירות שישתתפו במבצע

בבריתו של אברהם אבינו התרגש שאחרי שסבו היה מוהל בתקופה בה היה הדבר אסור על ידי השלטונות, ולאחר שאביו התרחק מהיהדות, כיום הוא חזר לארץ ונימול כמצוות סבו.

גרים עצם מילת הגרים היא אותה מילה שאנו מכירים, אלא שבמידה ומדובר בגר שהוא מבוגר מחצי שנה עושים זאת בחדר ניתוח ע"י רופא, זה נעשה על פי רוב בהרדמה מלאה. אחרי הברית עושים לכולם קידוש ומקריאים את השמות החדשים שכל מתגייר בחר לעצמו, זהו אירוע מרגש מאין כמוותו שאי אפשר להישאר אדיש אליו.

הרדמה אני מחזיק אצלי מכתב שנשלח אלינו מד"ר משה וסטרייך, מנהל מחלקת כירורגיה פלסטית בבית החולים 'אסף הרופא', הוא כותב לי שם: "משרד הבריאות ממליץ לא להשתמש בחומרי הרדמה בביצוע ברית מילה רגילה בתינוק בריא בן 8 ימים, כי זה מוסיף סכנה רפואית מיותרת לעניין זה". עצם החיתוך המהיר והמידי הוא יותר בטוח ואין בו סכנה רפואית מיותרת. מדובר בסך הכל בשנייה אחת של סבל, אחריה התינוק מוצץ טיפה קטנה של יין ושוכח את הכאב.

עומד על גביו לא כדאי שהאבות ימולו את בניהם בעצמם אם הם לא הוכשרו כמוהלים. מוהל עושה את זה בצורה יותר מהירה ומיידית, ואין סיבה לגרום לתינוק לסבל מיותר. גם אם יש מוהל על גביו, אין סיכוי שיעשה זאת במיומנות כמו של המוהל.

בריאות ברית מועילה ללא ספק לבריאות. לא מזמן יצאה משלחת מפה ללמד במדינות אפריקה איך למול את ילדי המקום, מכיוון שמחקרים מוכיחים שהסרת הערלה יש בה כדי למנוע מחלות, בפרט מחלות מין כמו איידס וכדו'.

תעריף כמשרד ממשלתי אנחנו לא נכנסים לנושא התשלום. אמנם, במקרים בהם לא היה סיכום מראש יש תעריף מומלץ של הוועדה, אבל אין לנו בעיה אם סוכם אחרת.

שחור אנחנו לא יודעים על כל ברית שמוהל עושה, ואין לנו שום דרך לדעת האם הוא משלם מס על ההכנסות שלו. זה לא בתחום הטיפול שלנו, אלא בתחום שיפוטם של שלטונות המס.

למול את בנו? אל תנסו את זה בבית < הרדמה? סיכון מיותר כדי למנוע רגע קצר של כאב < איידס? מומחים מישראל מלים אפריקניים לצרכי בריאות

אמנם הסערה סביב המוהל מהקריות כנראה הייתה מופרזת, אבל הציווי על המילה בפרשת השבוע מהווה הזדמנות נהדרת לדבר עם הרב משה מורסיהאנו, מנהל מחלקת הבריתות ברבנות הראשית, על שמד, גיור ומה שביניהם. מילה זו מילה

פיקוח קיים פיקוח הדוק על עבודתם של המוהלים בצורה מתמדת. מי שדרש את קיומו של הפיקוח הרפואי היא הרבנות הראשית מיחמתה. הרבנות פנתה למשרד הבריאות לפני עשרות שנים בבקשה שכל מקרה של תינוק המגיע לבית חולים בעקבות ברית ידווח גם לרבנות הראשית. מאז, כל הורה לתינוק שהיו לו סיבוכים בעקבות הברית ממלא טופס, שמגיע למשרדי הרבנות, שבוחנת את המקרה מול ההורים, המוהל ובית החולים.

קריות אנחנו בשלבים סופיים של בדיקת עניינו של המוהל מהקריות שנפלו חששות בקשר לכשרות הבריתות שערך. מיד אחרי שנודע הסיפור פנינו לאותו מוהל בבקשה שישנה עצמו עד לבדיקת העניין וכך הוא עשה. כ-40 ילדים שהוא מל נבדקו ע"י מפקחים שמונו במיוחד לצורך זה, אצל רובם ככולם לא הייתה שום בעיה והם נמצאו כשרים לחלוטין. תינוק אחד היה צריך תיקון, ושניים נוספים צריכים בדיקה נוספת. בגדול אפשר לומר שמדובר בממצאים סבירים. הרעש התקשורתי והבהלה היו מיותרים ולא מוצדקים, לדעת; במיוחד כשמבדיקתנו נראה שהדברים אינם הכזעקתה. לא עשרות או מאות ילדים, כפי שנכתב בתקשורת, מדובר בסך הכל בילד או שניים, זה נראה כטעות סבירה.

חילון בכל שנה מתקיימים בארץ בין 50 ל-60 אלף בריתות. מצוות המילה מהווה סמל לשייכות היחיד לעם ישראל, וכאות לערכה ומשמעותה, הכל מקיימים את זה, ועושים זאת בשמחה עם חברים וסעודה. גם הציבור החילוני מבין שהברית מסמלת את השוני בגוף בינינו לשאר האומות.

שמד הגויים תמיד ידעו, שברית המילה היא החותם שמקשר את היהודי לעמו, והיו גוזרים תכופות איסורים על המילה. סיפר לי מוהל שמל את אחד הנימולים המבוגרים בבית חולים, שראה לקראת הברית שיש לנימול התרגשות מיוחדת, והוא דומע. ששאלו אותו אם הוא חושש מהכאב או שהוא מתרגש לקראת הברית, הוא אמר שזה משהו מעבר לכך. הוא סיפר על סבא שלו ברוסיה, שהוא בעצמו היה מל בסתר את הילדים היהודים. יום אחד הסבא קיבל הודעה שעליו להתייצב באחד ממשרדי הק.ג.ב. והיה בטוח שהסוד שלו התגלה. כשהגיע למקום, העבירו אותו מחדר לחדר, עד שהגיע לחדרו של אחד ממפקדי הק.ג.ב., שהפתיע אותו ואמר לו: 'אני יהודי, ואני רוצה שתמול את בני'. אותו גר שחיכה להיכנס

בטבואה

גאון או של גבר-גבר כשבגיל חודשיים הפעוט לא הפסיק לבכות (אחר כך התברר שגדים בצורתם התוקפנית יותר השתלטו עליו) התוודה בפני בן זוגי בפרץ של כנות, שהוא חושש שבגנו הוא פשוט רכרוז. "אבל הוא רק תינוק, הוא בוכה". דברי נתקלו במבט זגוגי מיואש. עם הזמן נסחפתי גם אני לסגידה לבן זכר. כל הצלחה שלו יחסה לגאונות יוצאת דופן של הנצר הקטן, כל חיור: "הוא מאוד חברותי". אחותו הגדולה לעומת זאת לא זכתה לניתוחים מחמיאים כל כך מיום הוולדה, "היא לא תופסת כל כך מהר", הרהרנו בינינו לבין עצמנו, והמשכנו לטפח אצלה מושגי יופי, שסינדרלה בעצמה הייתה מתפעלת מהם. עד לפני יומיים. פתאום קלטנו שהכל בראש.

צפייה בקלטת מזמן היותה של הפעוטה בת שנתיים, טפח יחד עם המציאות בפנינו. כשהייתה הילדה בגילו של הפעוט היום, כבר ידעה לשיר, לומר משפטים שלמים ואין ספק שההמח שלה מפותח ממש כמו של ה'בן יקר' שלנו אם לא למעלה מזה. איך פספסנו את ההתפתחות המהירה של הקטנה. יש לי רק הסבר אחד, לכן, אך כנראה שלא נעים לומר אותו בקול - גם אנחנו, כמו רבים אחרים נכנענו לאפיונים המגדירים המסורתיים, ולא הצלחנו להתגבר עליהם. אף שאנחנו מחשיבים את עצמנו מתקדמים (לפחות קצת...), אחרי לא מעט תארים שצברנו באובסיביות מה במשך השנים, נפלטו גם אנחנו למלכודת - "היא יפה", "הוא חכם" ■

לילדים לקשט. המחברת-אלבום תוכל לשמש לשבתות, בהן, מה לעשות, המחשב לא ממש פעיל, וגם כמובן יתן גאווה רבה לילדים. שיהיה בהנאה.

מה הם קוויסיה?

אמש חזרנו בשעה מאוחרת מפסטיבל 'אבירי הלילה בעתיקה', אותו הזכרתי במדורי האחרון. הפרסום האגרסיבי של האירוע אכן הצליח להביא לשם המוני בית ישראל, וגם כמה מהמוני בני דודנו שהפסטיבל מתרחש מתחת לבתייהם (ברובע המכונה 'נוצרי' בעיר העתיקה), ואכן העירייה הפיקה שלל מופעים ססגוניים, בשעות הלילה בעיר העתיקה. אולם לא יכולתי שלא לתהות, מה ראתה עיריית ירושלים להשקיע את מיטב כספי המיסים של תושבי ירושלים, באירוע שכולו שחזור של הנצרות בימי הביניים במקום הקדוש ביותר לעם היהודי, תוך התעלמות מוחלטת מההיסטוריה הקדושה לתרבות היהודית במקום. מוזר.

מה אנחנו קוויסיה?

ואם כבר בהבנה לא נכונה של המציאות עסקינו, אין ספק שהמקום הראשון בו אנחנו מעט סומים הוא כשהדברים נוגעים לילדינו או. כשבני הקטן נולד, עוד לפני שהוא מצמץ מצמוץ ראשון, התרכזו כל מאווי המשפחה בו. הנצר הזכרי הראשון לשושלת המשפחה. באופן אובססיבי ממש, חיפשו לו בני המשפחה תכונות של

מה קוויסיה?

חזרנו הביתה, לסדר היום הצפוף (עבודה בית ילדים, עבודה בית ילדים... וחוזר חלילה) בו רובנו לפחות נמצאות אחר הצהריים עם הילדים, והרעיונות לתעסוקה אחלים די מהר. זה הזמן ליצירתיות מקורית, איך נשארים בבית עם הילדים ונהנים מכל רגע (או לפחות מ-35% מהם)?

קודם כל, הסכם קבוע עם הורים של 2 ילדים בגילם של ילדיכם, על בילוי משותף בביתו של כל אחד מהם פעמיים או שלוש אחר הצהריים, יכולים לספק הן בידור בתוך כותלי הבית והן חזקת הקשרים עם ילדי הכתה או הגן (חשוב מאוד!), ויתנו לכל אמא אחר הצהריים אחד פנוי לסידורים אחרים. נסו אולי גם להתמכר למשחקי הקופסא, שבוואו נודה שרובנו משאירות אותם סגורים, עד לאיזה פרץ של ייסורי מצפון שמשלט עלינו ומזכיר שאולי כדאי להשקיע קצת בהתפתחות הילד.

אפשרות נוספת היא בניית אלבום התפתחותי מקורי, לכל אחד מהילדים בבית המצריכים: מחברת ללא שורות, תמונות רבות מדי שיושבות על המחשב כאבן שאין לה הופכין, נייר צילום להדפסה, טושים, מדבקות ועוד אביזרי יצירה. אופן ההכנה: בוחרים יחד מתוך התמונות תמונה אחת לכל חודש מלידה ועד גיל שנה. מדפיסים את התמונות המתאימות במדפסת על נייר צילום (קצת יקר - אך התוצאה משתלמת), מדביקים כל תמונה במקום המתאים רושמים באיזה חודש מדובר ונותנים

בכל מקום.
בכל צומת. בכל זמן.
הלל איתך. בחיים שלך.
במהות שלך

ידחון נשים
הטבואה

להזמנת מנויים 077-4009570

הצגת
זכרונות
השואה

גילוי לב

kakl kzk

אין הרבה הזדמנויות שאני יכול לבטא את צמד המילים האלה ביחד. בעוד מספר ימים אפסע ביניכם אל מתחת לחופה אל אהובת ליבי. אתם תעמדו לצדי אחרי הרבה שנים שזה לא קרה (נראה לי שהפעם האחרונה הייתה בהשבעה).

אני יודע שפרק הנישואין בחייכם נגמר מהר משחשבתם, ואתם לא מרגישים שזה הדבר שהצלחתם לעשות הכי טוב, באופן מפתיע נראה לי שזה רק הכשיר אותי יותר. זה מביא אותי אל מערכת היחסים כשאני יודע שהדברים לא מובנים מאליהם, שכדי להצליח צריך לעבוד, נדרשת סבלנות ושאת האהבה צריך לעורר.

זכיתי לאבא ואמא נהדרים (כל אחד לחוד...), אני לא רוצה לעשות מזה אידיאליזציה אבל נראה לי שבסופו של דבר אנחנו הילדים קיבלנו יותר אבא ויותר אמא.

אז אני רוצה להגיד לכם שכשאני נכנס לחיי הנישואין, אני לוקח איתי את כל התכונות הטובות שנטעתם בתוכי במהלך השנים, ואת הידיעה שהחיים האלה שאני נכנס אליהם שיכור מאהבה ומואר מהתרגשות ידרשו ממני להתמודד באחריות ובעדינות, ואני מקווה שנוכל להיות לילדינו שיגיעו בעתיד אבא ואמא כמו שהייתם לי אבל ביחד.

כי כמו שידוע כל תינוק אחד ועוד אחד שווה שלוש!

לחיים,

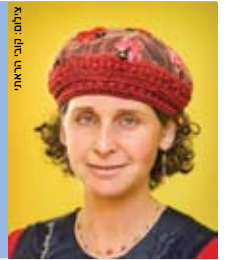
גני

נ.ב.

היי, את

לא אראה אותך עד החתונה

ואני כבר מתגעגע...

שלומית איתם
פסיכולוגית קלינית
מומחית בטיפול בילדים ובמבוגרים

שאלה:

אנחנו זוג אלמנים שעומדים להינשא בשנית. לבעלי לעתיד יש שלושה ילדים מנישואיו הראשונים בני 15, 17 ו-12, ולי שני ילדים בני 12 ו-10.

ילדים של בעלי לעתיד, בעיקר לשני הגדולים, מאוד קשה לקבל את העובדה שאביהם החליט להתחתן שוב. מה שמעצים את הקושי הוא העובדה שהחלטנו, מסיבות שונות, להתמקם באזור המגורים שלי, והם יאלצו לעזוב את מקום המגורים שלהם.

הקושי שלהם מתבטא במרחק רגשי שהם שומרים ממני, עד כדי התנכרות אלי, באמירות מתריסות ולעיתים אף פוגעות כלפיי, בהצהרות שאינם מתכוונים לראות את

תשובה:

נישואין שניים של אב או של אם שהתאלמנו היא סיטואציה קשה לעיכול עבור הילדים, גם כשמדובר בילדים בוגרים ואפילו נשואים, ובעיקר כשמדובר בילדים צעירים יותר שעדיין חיים בבית. על אף שבדרך כלל ישנו קושי בניהול הבית וחיי היומיום בהעדר דמות גברית או נשית, באופן פרדוקסלי, דווקא ההיעדר והחסר מנכחים את דמות האב או האם שנפטרו. נישואין של הורה שהתאלמן וכניסתה של דמות גברית או נשית אחרת לחיי המשפחה מאיימת להפחית את תחושת הנוכחות של ההורה שנפטר.

ילדים שמוכנים לקבל את בן הזוג החדש של האב או האם עשויים גם להרגיש אשמים על כך שהם 'בוגדים' כביכול בהורה המת. בנוסף לכך, בעיקר כשמדובר בילדים בוגרים יותר, בחירתו של ההורה שנשאר בבן זוג חדש השונה מההורה שנפטר מעלה אצל הילדים שאלות לא פשוטות על אופי הזוגיות שהתקיימה בין הוריהם. שלושת התהליכים שתיארת לעיל עשויים להתרחש בעולם הפנימי של הילדים אך הם לא תמיד מודעים. ההשלכות שלהם, על כל פנים, באות לידי ביטוי בחוסר קבלה של בן הזוג החדש ושל מהלך הנישואין והשלכותיו. זאת פחות או יותר התמונה שאת מתארת אצל ילדיו של בעלך לעתיד. פתרונות קסם בודאי שאין כאן, במקרה הטוב מדובר על תהליך ארוך ואיטי של עיכול המהלך והפחתה הדרגתית של ההתנגדות. במקרה הפחות טוב הילדים עשויים לדבוק בהתנגדות שלהם בכדי לשמר את זכר ההורה שנפטר. לצורך כך הם עשויים להמתקד בחסרונותיו של בן הזוג החדש, שמן הסתם אינו מושלם, לערוך השוואות בינו לבין ההורה שנפטר, כשידו של האחרון תמיד תהיה על העליונה, ולהיכנס למאבקים עם בן הזוג החדש. עניין נוסף שבדאי מעצים את הקושי של ילדיו של בעלך לעתיד הוא גילם. כיוון שמתבגרים נוטים לחוות דברים באופן מוקצן וקוטבי, גם עם עניין זה הם נוטים להתמודד דרך חלוקה בין 'טוב' ל'רע', ודרך מציאת דמות להשלכת תחושות הזעם וחוסר האונים. נראה שזה לא משנה מי תהי, עצם כך שאת אינך אמם, מעלה אצלם תחושות של כעס והתנגדות כלפייך.

עוצמתה של ההתנגדות לבן הזוג החדש עשויה להיות גדולה יותר ככל שיש פחות מקום לתחושות החסר

הבית אליו נעבור כביתם ושימשיכו לשהות בשבתות אצל חברים במקום בו הם גרים כרגע. מתוך הבנה לקושי שלהם ניסה בעלי לעתיד להפנות אותם לשיחות אצל פסיכולוג אך הם התנגדו לכך בטענה שהבעיה אינה שלהם, ושאינן להם בעיה עם עצמם כך שאביהם מתחנן אלא איתי באופן אישי, ועם ההחלטה לעבור לאזור מגורי. איננו יודעים מה יכול להקל עליהם, האם עלינו לשקול מחדש את המעבר לאזור מגורי?

אציין שגם לילדים שלי לא קל עם המהלך, אך התגובות שלהם פחות מוקצנות ואני מרגישה שיש בינינו ערוץ פתוח לדבר בנושא.

והעגועים כלפי ההורה שנפטר בחייו של הילד. בהתאם לכך, ככל שבעלך לעתיד ואת תתנו מקום להתייחסות של הילדים להורים שנפטרו ולתחושות החסר, הנוכחות שלכם כבני זוג חדשים תאיים פחות על זכרון ההורה המת, ועוצמת ההתנגדות של הילדים אליכם עשויה לרדת. לפי מה שתיארת, נראה שזה המצב אצל הילדים שלך, שאיתם כנראה שהשכלת ליצור ערוץ פתוח לדיבור על תחושות האבל על אביהם ובקושי שלהם לקראת הנישואין המתקרבים שלך. האופנים בהם ניתן לתת מקום לזכרון ההורים שאינם הם רבים. מה שעומד בבסיסם הוא ההכרה בכך שזכרון בני הזוג שנפטרו הוא חלק מהותי מהבית החדש שאתם עומדים לבנות, גם בהקשר הזוגי וגם בקשר לילדים. אם הילדים יחושו מכם שהדיבור והעיסוק בהורים שנפטרו אינו מאיים עליכם, יירגע הצורך שלהם לשמר את הזיכרון שלהם דרך חוסר הקבלה שלכם כבני זוג חדשים. כל אחד מכם יכול לחשוב יחד עם הילדים, איך מתאים להם להנציח את זכרונם של ההורה שנפטר בבית החדש אליו תעברו.

ברמה העקרונית, המחשבה לפנות לאיש מקצוע היא נכונה ומתאימה. פגישות טיפוליות עם איש מקצוע עשויות להיות מקום בו יוכל הילד לעסוק באבל שלו ולעבד אותו. יחד עם זאת, ייתכן שהילדים חווים את ההצעה הזאת של האב כחוסר יכולת להכיל את האבל שלהם, עם היכנסו לזוגיות החדשה, וזה מגביר את ההתנגדות שלהם. לכן, כזוג וכהורים, הייתי ממליצה לפנות לאיש מקצוע שילווה אתכם בחשיבה מול שלל הסוגיות שעולות בסיטואציה הלא פשוטה הזאת. בחזרה לילדים, כיוון שאתם מרגישים עוצמה גדולה של קושי אצלם והם מתנגדים לפנייה לטיפול, נסו להיעזר בדמות אחרת מתוך המשפחה או מחוצה לה, שאליה חשים הילדים קרבה ולבקש ממנה לפתוח עם הילדים ערוץ לדיבור על הקושי שלהם.

לגי השאלה שלך האם כדאי לשקול מחדש את המעבר לאזור מגוריך. נראה לי שעוצמת הקושי וההתנגדות קשורות לעצם הקושי עם מהלך הנישואין. אני מעריכה שאם תחלו בתהליך של התמודדות עם הקושי העיקרי גם עוצמת ההתנגדות למעבר תרד.

דעת ילדים

(נפרסים מאת מנטוס)

ריבוע קסם והגיון

1. לחם עגול בתנועה (י"ג, י')
2. מאכל לא קל (י"ב, י')
3. בן 20 לא בורח (י"ד, ט"ז)

3	2	1
		2
		3

תשובות שלחו למייל: yeladim@pisrael.com עד יום שלישי הקרוב. בין הפותרים נכונה יוגרלו פרסים. בהצלחה!

חידת השבוע

לחם אשמה שזוהמה

פתרון ריבוע הקסם
מגיליון סוכות:

ו	2	א
כ	2	2
ו	כ	ו

הזוכה:
יונתן מזרחי מרחובות

"וירק את תניכ'ו..." רש"י: 'אליעזר לדו הוה' בראשית י"ד

*אין אנו יכולים באמת לדעת איך נראו קדושי עליון וכאן באנו רק מעט להמחיש כדי שנוכל להבין טוב יותר.

פני דעה

חננאל תורגמן

לאולנה ודימיטרי רוזמן

מב 12/6!

לנישואי הבן ליאוניד עם בחירת ליבו ריטה הרבה אושר ונחת

משפחת פרסומי ישראל ושות'

לירון לוז

ברכות לרגל קבלת התפקיד החדש
מנכ"ל האגודה להתנדבות
המשך בשירות הלאום ולך מחיל אל חיל

מצרכת גילידעת

ומשפחת פרסומי ישראל ושות'

בעלה את שירת ירושלים על ראש שמחתנו

פרסומי ישראל ושות'

שירת ירושלים

באולמי שירת ירושלים תיהנו מאירוע מרגש, מנוף ירושלמי מרהיב ומשירות מסור מכל הלב.
בואו לחגוג בשירת ירושלים, זה מתנגן בדיוק לטעם שלכם.

אולם מעוצב לאירועים ולכנסים | עד 600 מוזמנים | מיקום בכניסה לירושלים
אפשרות לחופה תחת כיפת השמים | שתי כניסות נפרדות | מבחר אפשרויות קייטרינג | חניה צמודה
אולמי שירת ירושלים, רח' כנפי נשרים 64 ירושלים | 02-5002324 | 050-4140430